

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ
Хом'яченко Олесі Олександрівни
«Конверсія фізичної підготовки з урахуванням функціональних
можливостей спортсменів у спортивних танцях»
на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

У відповідності до п. 11 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 на кафедрі хореографії і танцювальних видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України 25 квітня 2023 року Хом'яченко Олесею Олександрівною було проведено публічну презентацію наукових результатів дисертації на тему: «Конверсія фізичної підготовки з урахуванням функціональних можливостей спортсменів у спортивних танцях» та її обговорення (науковий керівник – кандидат наук з фізичного виховання і спорту Соронович Ігор Михайлович).

За результатами проведення публічної презентації та обговорення дисертації на засіданні кафедри хореографії і танцювальних видів спорту було прийнято рішення надати здобувачу Хом'яченко Олесі Олександрівні позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. Аналіз науково-методичної літератури та джерел Інтернет виявив низку проблемних питань, вирішення яких мають суттєвий вплив на рівень спеціальної підготовленості спортсменів у спортивних танцях. Зокрема мова йде про пошук функціональних резервів, які впливають на рівень спеціальної фізичної підготовленості, сприяють демонстрації високо специфічних проявів майстерності спортсменів-танцюристів. Доведено, що провідним фактором спеціальної фізичної підготовленості є підтримання високого психоемоційного стану, хореографічної майстерності, легкості і синхронності виконання складних технічних прийомів в змінних умовах темпоритмової структури рухових дій, розвинення втоми.

Окремі дані про фізичну та функціональну підготовку спортсменів-танцюристів сприяють, але не відповідають в повній мірі вимогам спеціальної підготовленості спортсменів-танцюристів. Разом з тим, прийняті в спортивній практиці методичні підходи до реалізації загальної фізичної підготовленості мають суттєві обмеження в спортивних танцях. Координація рухів, енергозабезпечення, динаміка зусиль і композиція роботи м'язових груп та інше, формують особливу унікальну структуру функціонального забезпечення спеціальної працездатності і вимагають обґрунтування спеціальних підходів до розвитку рухових здібностей спортсменів.

Склалося протиріччя між необхідністю реалізації загальної фізичної підготовки, формуванням на її основі рухового потенціалу танцюристів і розвитком спеціальних рухових здібностей танцюристів. Все зазначене вище потребує подальшого вивчення. Таким чином, серед актуальних проблем фізичної підготовки танцюристів, на перший план виходить проблема конверсії, модифікації досягнутого рівня загальної фізичної підготовленості у відповідність до вимог спеціальної працездатності спортсменів. Представлена до розгляду дисертаційна робота Хом'яченко Олесі Олександрівни спрямована на теоретичне та практичне вирішення викладених вище проблем.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано на кафедрі хореографії і танцювальних видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України відповідно до Плану Науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016–2020 рр., за темою 2.22 «Удосконалення тренувального процесу кваліфікованих спортсменів в спортивних танцях на сучасному етапі розвитку виду спорту» (номер державної реєстрації 0116U001611), керівник теми – кандидат наук з фізичного виховання і спорту Соронович Ігор Михайлович, та Плану Науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021–2025 рр. за темою 2.11 «Управління тренувальними і змагальними навантаженнями кваліфікованих спортсменів у спортивних танцях» (номер державної реєстрації 0121U108969), керівник теми – кандидат наук з фізичного виховання і спорту Соронович Ігор Михайлович. Автор – співвиконавець теми. Внесок здобувача полягає у формуванні програми спеціальної фізичної підготовки з урахуванням сучасних підходів до конверсії фізичної підготовки танцюристів у спортивних танцях. Автором розроблено науково-методичний підхід до конверсії фізичної підготовки спортсменів у спортивних танцях.

Наукова новизна одержаних наукових результатів полягає в тому, що в роботі:

- вперше обґрунтовано нові можливості підвищення спеціалізованої спрямованості фізичної підготовки спортсменів-танцюристів шляхом реалізації конверсії підготовки в підготовчому періоді річного циклу;
- вперше розроблено і систематизовано засоби фізичної підготовки танцюристів з урахуванням конверсії підготовки в підготовчому періоді річного циклу;
- вперше розроблено і інтегровано в систему річного циклу програма фізичної підготовки спортсменів;
- вперше обґрунтовано теоретичні та науково-практичні засади формування і реалізації допоміжної фізичної підготовки, спрямованої на конверсію загальної фізичної підготовки танцюристів;
- вперше обґрунтовано алгоритм дій, спрямований на реалізацію конверсії для спортсменів, які спеціалізуються у видах спорту, що поєднують спорт і мистецтво, і для спортсменів-танцюристів, які спеціалізуються у стандартній європейській програмі спортивних танців;
- підтверджувальними є дані про високу фізіологічну напруженість змагального навантаження спортсменів-танцюристів; про конверсію – тренувальний процес, спрямований на «перенесення» досягнутого рухового й енергетичного потенціалу в процесі переходу від переважного використання засобів загальної фізичної підготовки до спеціалізованих танцювальних вправ; про формування змісту та процедури моделювання процесу дії (моделі дії);
- підтверджувальними є дані про структуру функціонального забезпечення спеціальної працездатності спортсменів у спортивних танцях;
- результати досліджень доповнюють теоретичні положення про закономірності формування адаптаційних ефектів засобів загальної, допоміжної та спеціальної фізичної підготовки, спрямованих на розвиток високоспецифічних компонентів функціональних можливостей спортсменів, які спеціалізуються у видах спорту, що поєднують спорт і мистецтво.

Практичне значення. На підставі обґрунтування загальних і специфічних принципів моделювання конверсії запропонований методичний підхід до вдосконалення фізичної підготовки спортсменів в спортивних танцях з урахуванням специфічних вимог демонстрації артистичної та хореографічної майстерності спортсменів-танцюристів. Підвищення спеціальної підготовленості спортсменів-танцюристів ґрунтується на розробці і впровадженні засобів допоміжної фізичної підготовки, спрямованої на реалізацію конверсії фізичної підготовки спортсменів-танцюристів, приведення її у відповідність до специфічних вимог рухової активності під час змагальної діяльності в стандартній програмі в спортивних танцях. Ключовим чинником

впровадження є теоретичне обґрунтування моделі конверсії у видах спорту, які поєднують спорт, мистецтво і програму допоміжної фізичної підготовки, спрямовану на формування структури функціонального забезпечення спеціальної працездатності спортсменів-танцюристів.

Представлені в роботі матеріал і висновки впроваджено у навчальний процес студентів кафедри хореографії і танцювальних видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України (акт впровадження від 03 жовтня 2022 р.); у тренувальний процес клубу спортивного танцю Національного університету фізичного виховання і спорту України «Супаданс» (акт впровадження від 03 жовтня 2022 р.); у тренувальний процес Всеукраїнської ради спортивних танців (акт впровадження від 10 жовтня 2022 р.); у тренувальний процес збірної команди Києва зі спортивних танців (акт впровадження від 12 жовтня 2022 р.).

Теоретичне значення отриманих результатів. Отримані в роботі результати дозволяють обґрунтувати науково-методичний підхід до формування конверсії фізичної підготовки, її принципів та розробити алгоритм конверсії фізичної підготовки в системі тренувального процесу кваліфікованих спортсменів-танцюристів.

Представлений у дисертаційній роботі системний підхід до поставленої проблеми може стати методичною основою для подальшої розробки проблематики із деталізацією теоретичних положень і результатів досліджень для впровадження у навчальний процес і науково-дослідну роботу в спеціалізованих вищих навчальних закладах спортивного профілю.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що висвітлені у дисертаційній роботі, повною мірою відповідають меті і завданням та обґрунтовані наведеними даними згідно з результатами дослідження. Розв'язання поставлених у роботі завдань супроводжується використанням комплексу взаємозв'язаних сучасних валідних методів дослідження.

Отримані результати дослідження базуються на достатньому фактичному матеріалі, що цілком забезпечує належну достовірність і обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи та сформульованих у ній висновків. Ступінь вірогідності отриманих кількісних даних забезпечений значним обсягом дослідження, кількістю випробовуваних, отриманими цифровими даними, використанням у роботі сучасних методів дослідження та застосуванням адекватних методів математичного опрацювання матеріалів.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових журналах та представлено в тезах на науково-практичних конференціях різного рівня. В опублікованих наукових працях зі співавторами та без дисертант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та проаналізував отримані результати.

Наукові результати дисертації висвітлені в 14 наукових публікаціях: 6 статей – у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України, 1 стаття – у періодичному науковому виданні Чорногорії, проіндексованому в базі даних Scopus (Q3); 6 публікацій – апробаційного характеру; 1 публікація додатково відображає наукові результати дисертації.

Апробація результатів дисертації. Матеріали дисертаційного дослідження представлені в наукових доповідях (тезах) на XI-XIV Міжнародних конференціях молодих вчених «Молодь і олімпійський рух» (Київ, НУФВСУ, 2018–2021); на I Міжнародній конференції «Освітній процес підготовки хореографів: стан та перспективи» (Київ, НУФВСУ, 2019); на III Міжнародній науково-практичній конференції «Перспективи розвитку сучасної науки та освіти» (Львів, Львівський науковий форум, 2021); на науково-методичних конференціях кафедри хореографії і танцювальних видів спорту тренерського факультету Національного університету фізичного виховання і спорту України (2018–2022).

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Мету та завдання дослідження було сформульовано із науковим керівником. Автором самостійно проаналізовано літературні посилання та передовий досвід. Також здобувач самостійно виконував розробку програми конверсії фізичної підготовки кваліфікованих спортсменів-танцюристів. Усі розділи власних досліджень, висновки та аналіз отриманих результатів дисертації оформлені автором самостійно. Здобувачем сформульовано висновки, які повністю відповідають поставленим завданням. Дисертантом підготовлено матеріали для наукових публікацій та для впровадження наукових розробок у практику.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію викладено грамотною українською мовою. Структура дисертації та стиль її подання відповідають вимогам МОН України. Побудова – логічна. Адекватно використано наукові терміни. Цифровий матеріал структуровано в таблицях та рисунках, що полегшує сприйняття змісту матеріалу, представленого в розділах.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота Хом'яченко Олесі Олександрівни на тему:

«Конверсія фізичної підготовки з урахуванням функціональних можливостей спортсменів у спортивних танцях» є завершеним науковим дослідженням і за змістом повністю відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію Хом'яченко Олесі Олександрівни «Конверсія фізичної підготовки з урахуванням функціональних можливостей спортсменів у спортивних танцях» та наукові публікації за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих зі співавторами, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення вважаємо, що робота є актуальною, виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи досліджень, має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, нове розв'язання актуального наукового завдання стосовно конверсії фізичної підготовки з урахуванням функціональних можливостей спортсменів у спортивних танцях, адекватна поставленій меті та містить висновки, які відповідають завданням. Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, та рекомендується до захисту з метою присудження здобувачу Хом'яченко Олесі Олександрівни ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Комісія рекомендує ректору НУФВСУ утворити спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації Хом'яченко Олесі Олександрівни з метою присудження їй ступеня доктора філософії у такому складі:

голова спеціалізованої вченої ради: Борисова Ольга Володимирівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Шинкарук Оксана Анатоліївна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри кіберспорту та інформаційних

технологій Національного університету фізичного виховання і спорту України;
рецензент: Коробейнікова Леся Григорівна, доктор біологічних наук, професор, професор кафедри психології і педагогіки Національного університету фізичного виховання і спорту України;

опонент: Подрігало Леонід Володимирович, доктор медичних наук, професор, професор кафедри медико-біологічних основ спорту та фізичної культури Харківської державної академії фізичної культури;

опонент: Сосіна Валентина Юріївна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хореографії та мистецтвознавства Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського.

Висновок підготувала комісія у складі:

Д.фіз.вих., професор

О. В. Борисова

Д.фіз.вих., професор

О. А. Шинкарук

Д.б.н., професор

Л. Г. Коробейнікова

Голова засідання,
 д.фіз.вих., професор

А. Ю. Дяченко

Підписи Борисової О. В., Шинкарук О. А., Коробейнікової Л. Г., Дяченка А. Ю. засвідчую

Засиуиши нагавквквк

04.05.2023

ви / пруженши 15